

THE WORLD AS WE KNOW

ПСИХОЛОГІЧНІ
ОСОБЛИВОСТІ
КРОСКУЛЬТУРНОЇ
ВЗАЄМОДІЇ

ПЛАН:

- 1. Стереотипи і забобони в кроскультурній комунікації.**
- 2. Етнокультурна толерантність і емпатія в кроскультурній комунікації.**
- 3. Етноцентризм і культурний релятивізм.**

Етнічні стереотипи

Стійке узагальнені уявлення про типові риси, характерні для якогось народу або його культури

спрошені, схематизовані, емоційно забарвлені і надзвичайно стійкі образи якої-небудь етнічної групи, які легко розповсюджуються на всіх її представників

Етнічні стереотипи

Термін в науковий обіг ввів У.Ліппманн

Стереотипи – це впорядковані, схематичні, детерміновані культурою «картинки світу в голові людини», які заощаджують його зусилля при сприйнятті складних соціальних об'єктів

Види етнічних стереотипів

автостереотипи

стійкі думки, що склалися про самих себе, свою власну культуру під впливом різних джерел інформації

гетеростереотипи

зовнішні стереотипи, що складаються у представників однієї культури про іншу

Ознаки етнічних стереотипів

- емоційність, оцінність

- образність, схематичність, спрощеність

- символічність, суб'єктивність

- стійкість, консерватизм

- цілісність

Шляхи формування етнічних стереотипів

- засвоюються в процесі соціалізації й інкультурації
(передаються з покоління в покоління)
- формуються в процесі спілкування з авторитетами
(родичі, друзі, вчителі тощо)
- виникають в результаті особистих контактів з окремими представниками інших культур
- формуються за допомогою засобів масової інформації

Функції етнічних стереотипів

- функція передачі відносно достовірної інформації *(пояснення людських вчинків шляхом надання готової і простої інформації щодо їх специфічних соціокультурних особливостей)*
- орієнтуюча функція *(передбачення поведінки партнера по комунікації)*
- Функція впливу на створення реальності *(формування власної поведінки по відношенню до співрозмовників і партнерів)*

Стереотипи про НІМЦІВ

- бюрократичні, надмірно старанні в роботі, надмірно пунктуальні
- споживають багато пива
- жадібні

Стереотипи про британців

- дуже консервативні, достатньо замкнуті і зарозумілі
- обожнюють чай, на сніданок споживають овсянку
- в Англії завжди дощ

Стереотипи про італійців

• дуже емоційні, багато жистикують

• культ їжі, культ вина

• Італія – втілення стилю

Етнічні забобони

упереджене або вороже ставлення до представників інших культур, їх діяльності та до самих культур

сутність забобон – в приписуванні об'єкту виключно негативних якостей

забобни завжди емоційно забарвлені

Толерантність

почуття терпимості і поважного ставлення до культури і думок інших людей, не співпадаючих з власними

повага і визнання факту існування різноманітних культур зі своїми системами цінностей, відмова від бажання домінувати і вчиняти насильство, сприйняття представника іншої культури як рівного собі

Емпатія

якість особистості, що відображає здатність розуміти переживання іншої людини, її емоції, почуття і адекватно реагувати на них у формі співчуття

співчутливе розуміння внутрішнього світу іншої людини «ніби він твій власний, але не втрачаючи цього «ніби»

вміння розуміти переживання, емоції, почуття людини, що представляє іншу культуру, і співчувати їй

Етноцентризм

Сприйняття і оцінка інших культур і поведінки їх представників крізь призму власної культури

власна культура вважається єдиною правильною і «нормальною», такою, що перевершує інші

інші культури розуміються як нижчі й гірші, їх цінності принижуються і недооцінюються

Культурний релятивізм

визнання рівноправності культурних цінностей, створених різними народами; самостійності і повноцінності кожної культури

культура будь-якого народу може бути зрозуміла лише в рамках її власних цінностей і в її власному контексті

звичаї, правила, традиції не можуть бути адекватно сприйняті і оцінені поза меж своєї культури